

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. - (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : डिसेंबर - २०२२

द्वितीय वर्ष

सत्र - ४

विषय:- मराठ्यांचा इतिहास (पेशवाई) (HC-402)

दिनांक: २६/१२/२०२२

गुण : १००

वेळ : दु. २.०० ते दु. ५.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन) (४०)

१. पेशवेपदावर आल्यानंतर बाळाजी विश्वनाथने बजावलेल्या कामगिरीचा आढावा घ्या.
२. पेशवा बाजीरावच्या काळातील मराठे -निजाम संघर्षाचे वर्णन करा
३. पानिपतच्या युद्धाची पार्श्वभूमी व कारणे स्पष्ट करा
४. पहिला माधवराव पेशवा यांनी मराठी सत्तेच्या पुनर्स्थापनेसाठी केलेल्या प्रयत्नांचा आढावा घ्या

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (३०)

१. दुसऱ्या इंग्रज मराठा युद्धाची माहिती लिहा
२. शिवकालीन व पेशवेकालीन केंद्रीय व प्रांतीय प्रशासन व्यवस्थेची माहिती सांगा
३. मराठेकालीन सामाजिक परिस्थितीचे वर्णन करा
४. मराठा मंडळ का व कसे आस्तित्वात आले ते सांगून या व्यवस्थेच्या फायद्या-तोटेच्यांची चर्चा करा .
५. मराठ्यांच्या उत्तर भारतातील आक्रमक हालचालींची थोडक्यात माहिती द्या .

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (३०)

१. पानिपतचे युद्ध
२. बारभाई कारस्थान
३. मराठा सत्तेच्या अस्ताची कारणे
४. मराठेकालीन न्यायव्यवस्था

Sub: History of the Marathas (Peshwa Period) (HC-402)

Date: 26/12 /2022

Total marks: 100

Time: 2.00 pm To 5.00 pm

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Review the achievements of Balaji Vishwanath after becoming Peshwa.
2. Describe the Maratha-Nizam conflict during the time of Peshwa Bajirao.
3. Explain the background and causes of the battle of Panipat.
4. Review the efforts made by the first Madhavrao Peshwa for the restoration of Marathi power.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Write information about the second British Maratha war.
2. Give information about central and provincial administration system during Shiva period and Peshwa period
3. Describe the social conditions during the Maratha period
4. Explain why and how Maratha Mandal came into existence and discuss the pros and cons of this system.
5. Give a brief account of the aggressive movements of the Marathas in North India.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)

1. Battle of Panipat
 2. Barbhai Conspiracy
 3. Reasons for the decline of Maratha power
 4. Maratha Judicial System
-